

Česká školní inspekce
Ústecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Základní škola a Speciální základní škola při nemocnici, Žatec,
Jižní 2777, okres Louny**

Jižní 2777, 438 01 Žatec

Identifikátor školy: 600 082 920

Termín konání inspekce: 2. – 6. květen 2005

Čj:	f3-1082/05-5225
Signatura	of3cy126

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola a Speciální základní škola při nemocnici, Žatec, Jižní 2777, okres Louny je příspěvkovou organizací. Jejím zřizovatelem je Město Žatec, náměstí Svobody 1. Podle Rozhodnutí o změně zařazení ze dne 29. 9. 2004 s účinností od 1. 1. 2003 sdružuje základní školu s kapacitou 900 žáků, speciální mateřskou školu při nemocnici s kapacitou 15 žáků, speciální základní školu při nemocnici s kapacitou 18 žáků, školní družinu s kapacitou 120 žáků a školní jídelnu bez uvedení kapacity. Mateřská a základní škola při nemocnici jsou na odloučeném pracovišti Žatec, Husova 2796. Ve školním roce 2004/2005 je vzděláváno 625 žáků ve 30 třídách, z toho jsou 3 třídy zaměřeny na vzdělávání žáků s vývojovými poruchami učení (3., 4., 5. ročník) a 1 třída v 6. ročníku má rozšířenou výuku tělesné výchovy.

PŘEDMĚT INSPEKCE

1. Personální a materiálně-technické podmínky vzdělávání v předmětech český jazyk a matematika na celém prvním stupni, český jazyk, dějepis, občanská výchova, matematika, zeměpis, fyzika, chemie, přírodopis a tělesná výchova na druhém stupni základní školy.
2. Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech český jazyk a matematika na celém prvním stupni, český jazyk, dějepis, občanská výchova, matematika, zeměpis, fyzika, chemie, přírodopis a tělesná výchova na druhém stupni základní školy.
3. Tematická inspekce „Vzdělávání žáků s vývojovými poruchami učení“.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Z celkového počtu 36 pedagogů jsou 4 nekvalifikovaní. Z nich mají 3 pouze středoškolské vzdělání (2 vyučující prvního stupně, 1 druhého stupně - vyučuje občanskou výchovu), učitel tělesné výchovy má sice vysokoškolské vzdělání v oboru trenér, ale nesplňuje vzdělání v oblasti pedagogických věd zaměřené na přípravu učitelů druhého stupně. Všechny pedagožky ve specializovaných třídách splňují podmínky odborné kvalifikace pro speciální školy. Úvazky jsou přidělovány podle aprobací a dále podle potřeb školy s přihlédnutím k oboru, ke kterému učitelé inklinují.

Pracovní a organizační řád je zpracován, obsahuje delegování pravomocí, které je upřesněno v pracovních náplních zaměstnanců. Vedení školy vypracovává měsíční plán práce, který je s pedagogy konzultován a doplňován o třídní akce. Veřejně je vyvěšen ve sborovně na nástěnce, kde jsou i další informace důležité pro učitele (pokyny, legislativa ap.). Provozní porady se konají operativně podle potřeb jednotlivých pracovišť. Kromě pedagogické rady jsou zřízeny předmětové komise pro všechny sledované předměty druhého stupně a metodická sdružení pro první stupeň. Zabývají se plněním osnov, organizací exkurzí, soutěží, olympiád, prací s integrovanými a talentovanými žáky, dalším vzděláváním a objednávkami nových učebních pomůcek. Provoz školy je funkční.

Ze záznamů z hospitační činnosti vyplývá, že je zaměřena především na nekvalifikované a začínající učitele. Každý zápis je podepsán kontrolovanou osobou a je-li potřeba, objevují se v závěrečných opatřeních, která jsou probírána na pohospitačním pohovoru.

Hodnocení pedagogů se provádí vždy při přidělování osobního příplatku podle předem známých kritérií obsažených v materiálu "Kritéria přiznávání nenárokových složek platu", mezi která je zařazeno i další vzdělávání pedagogických pracovníků. Nejvíce učitelů absolvovalo školení zaměřené na práci s počítačem, na zvýšení kvalifikace v anglickém a německém jazyce, prohloubení znalostí o speciální pedagogice a prevenci sociopatologických jevů. I další vzdělávací akce, vybrané podle zájmu vyučujících, splňovaly zaměření a cíle školy.

Hodnocení personálních podmínek je velmi dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Základní škola má pro svou činnost výborné prostorové podmínky. Areál tvoří sedm pavilónů, z toho je šest využíváno pro výuku, školní zahradu se skleníky, dále travnaté hřiště s běžeckou dráhou, asfaltovými kurty, doskočištěm a vržičem. Plavecká učebna, posilovna a 2 rozlehlé tělocvičny s dostatečným množstvím náradí a náčiní, šatnami, sociálním zařízením jsou vynikajícím zázemím pro tělesnou výchovu. Odborné učebny pro fyziku, chemii a přírodopis nejsou pro výuku, zejména fyziky a částečně přírodopisu, plně využívány. Převážná část hodin probíhá v kmenových učebnách vybavených starším, ale funkčním žakovským nábytkem.

Všechny prostory školy - chodby, třídy, kabinety - jsou čisté, jednoduše ale pěkně upravené a působí příjemným dojmem.

Používané učebnice a pracovní sešity tvoří souvislé ucelené řady téměř ve všech sledovaných předmětech. Výjimkou je matematika 9. ročníku, kde používají odlišné učebnice. V odborných pracovních přírodovědných předmětech jsou umístěny tabelární pomůcky, skříňky s fyzikálními modely, odbornou literaturou popř. demonstračními panely. Pracovna přírodopisu je vybavena zpětným projektorem a novým televizorem s videorekordérem. Přílehlé kabinety obsahují funkční pomůcky staršího data. Jejich množství je z hlediska počtu žáků nedostatečné. V kabinetech matematiky a zeměpisu jsou v dostatečném množství k dispozici pomůcky potřebné pro výuku (mapy, atlasy, informační zdroje, modely těles - drátěné i plné). Pro výuku českého jazyka slouží jazykové příručky a slovníky v sadách pro učitele. Nové i staré nástěnné přehledy jsou umístěné ve třídách. Knihovna obsahuje základní fond, nově jsou nakupovány především odborné knihy. Ojedinele jsou ve třídách zakládány knihovničky s beletrií a populárně naučnou literaturou (první stupeň). Kabinet dějepisu má pravidelně obnovované mapy, dějepisné atlasy, obrazový materiál i trojrozměrné pomůcky. Na občanskou výchovu mají vyučující pouze základní pomůcky (kromě učebnic odbornou literaturu a dokumenty). Další materiály si opatřují sami. Kabinet specializovaných tříd je dobře vybaven speciálními učebnicemi a kompenzačními pomůckami, na prvním stupni mají inovované zejména tabelární pomůcky pro všechny předměty, postupně jsou obnovovány i trojrozměrné a manipulační pomůcky. Počítačové výukové programy jsou nakoupeny pro všechny předměty, ale jejich využití je limitováno kapacitou odborných pracoven, a proto jsou v hodinách málo využívány. Videokazety pro zeměpis jsou v minimálním množství, pro dějepis jich je dostatek, stejně i audio a videonahrávky pro výuku literatury. Didaktická technika je pro některé vyučující méně dostupná.

Vedení školy provádí pravidelně fyzickou kontrolu pomůcek v kabinetech a sleduje jejich využívání. Objednávky jsou plánovány podle požadavků vyučujících v závislosti na množství finančních prostředků.

Širší veřejnosti jsou za úplatu podnajímány tělocvičny a volné místnosti v jednom z pavilónů

pro komerční účely.

Hodnocení materiálně-technických podmínek je velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací programy

Škola pracuje podle Vzdelávacího programu Základní škola čj. 16847/96-2, ve třídě s rozšířenou výukou tělesné výchovy podle Modelového učebního plánu čj. 29 738/96-22-50. Učební plány jsou vhodně upraveny vzhledem k personálním a materiálním podmínkám. Na druhém stupni je vždy v jedné třídě v 7., 8. a 9. ročníku zaměřeni povinně volitelných předmětů plně na sportovní aktivity. Vyučující pracují s nařízenými časově-tematickými plány, které jsou převážně formální. Přestože je kontrolní a hospitační činnost prováděna pravidelně, nebylo při ní vedením školy zjištěno neplnění laboratorních prací v předmětu fyzika od 6. do 9. ročníku. Požadavek vedení školy na úpravu časově-tematických plánů, na základě zjištěného vyučování nad rámec učebních osnov v českém jazyce v 5. ročníku, vyučující nerespektovali. Navíc je v předmětu český jazyk nekonkrétní dokumentace v třídních knihách. Např. v některých třídách 4. a 5. ročníku není zapisováno psaní, ale plnění osnov se dá doložit v zápisech gramatiky a slohu. Nekonkrétní zápisy o probraném učivu se objevují i v předmětu tělesná výchova.

Rozvrh hodin zohledňuje psychohygienické zásady, až na přestávku mezi odpoledními vyučovacími hodinami, kdy není dodržena požadovaná nejméně desetiminutová přestávka. Z důvodu dojíždění žáků je pouze pětiminutová. Školní řád stanovuje práva i povinnosti žáků a je veřejně vyvěšen, stejně jako provozní řády odborných pracoven. Zpracovaný Minimální program protidrogové prevence obsahuje výčet plánovaných aktivit ve spolupráci s Policií ČR, pedagogicko-psychologickou poradnou, K-centrem, speciálním centrem a tématy, kterých se týká tato problematika, jsou začleněna do předmětů všech ročníků. Prevenci v předcházení sociopatologických jevů významně napomáhá 47 zájmových kroužků pro žáky. Možnost pohybu o přestávkách (stoly na stolní tenis, pobyt v átriích s basketbalovými koši) přispívá k relaxaci žáků. Rodiče jsou informováni o prospěchu a chování prostřednictvím žákovských knížek, do kterých pro ně byly navíc vlepeny základní pokyny a informace. Vyučující jsou rodičům denně k dispozici v předem určeném čase, v aktuálních případech kdykoli. Na společných třídních schůzkách, které se konají 3x ročně, jsou rodiče informováni o organizaci a činnosti školy, na informačních odpoledních (2x ročně) se zaměřují na prospěch a chování žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech

Český jazyk a matematika v 1. – 3. ročníku základní školy a ve 3. – 5. ročníku specializovaných tříd.

V rámci plánování výuky učitelé zpracovávají tematické plány, jejichž obsah je totožný s používanými učebnicemi. Učivo, jehož rozsah je v souvislosti s úpravami a doplňky vzdelávacího programu základní škola upraveno, je do plánů zařazováno nediferencovaně (ve 2. ročníku automatizace násobitek 2 - 5, ve 3. ročníku v českém jazyce skloňování podstatných jmen a časování sloves). V 5. ročníku v českém jazyce je zařazováno učivo 7. ročníku - rozvíjející větné členy. Bezprostřední příprava vyučujících byla většinou

zaměřena na obsahovou stránku výuky a její materiální zajištění. Jen část sledovaných hodin byla promyšlená z hlediska uplatňovaných metod, organizace a forem práce.

V hodinách bylo efektivně pracováno s učebnicemi (ve specializovaných třídách žáci pracovali s učebnicemi a texty určenými pro potřeby žáků s vývojovými poruchami učení), využíváno bylo také podnětné výzdoby třídy tvořené tabelárními pomůckami. Ve sledovaných hodinách nižších ročníků byla zařazována práce žáků s třídícím materiálem, bzučáky a kostkami pro rozlišování měkkých a tvrdých souhlásek. K práci s jinými zdroji informací nebyli žáci vedeni.

Struktura hodin byla tradiční, vyznačovala se střídáním společné a samostatné práce žáků. Stanovené cíle byly voleny přiměřeně věku a schopnostem žáků. Ve většině hodin, zejména ve specializovaných třídách, byla opomíjena diferenciací učiva a individuální přístup k žákům rozdílné mentální úrovně. Vyučující v takto zavedeném systému organizace výuky jen ojediněle využívají metody kooperativních činností ve skupinách a metody činnostního učení. Vyvozování učiva a rovněž jeho opakování a procvičování bylo často založeno na frontálních způsobech práce nebo řízeném rozhovoru s dominantním postavením vyučujících. Pracovní tempo i osobní potřeby žáků (pitný režim) byly respektovány, často však bylo opomíjeno zařazení relaxačních aktivit. K udržení pozornosti a předcházení projevů únavy napomáhala časté střídání činností, pro zpestření výuky byly zařazovány soutěže, které však měly nízkou organizační úroveň.

Motivace žáků spočívala většinou v oznámení obsahu a průběhu hodiny, jen ojediněle stanovené cíle a zvolené činnosti motivačně vycházely ze zkušeností žáků, jejich zájmů a dovedností. Činnosti žáků byly podporovány pochvalou za dílčí úspěch, byla jim poskytována zpětná vazba. Slabými místy v celkovém pojetí organizace hodiny a její motivační složky byly závěry hodin. Pokud bylo prováděno hodnocení, vyučující se zaměřili především na chování, případně aktivitu žáků, opomíjeli zhodnocení dosažených cílů a shrnutí učiva.

Příjemné klima třídy dotvářela vhodně vedená komunikace mezi učitelem a žákem, založená na oboustranně akceptovaných pravidlech jednání. Malá pozornost je věnována rozvoji slovní zásoby a komunikativních dovedností žáků. Vyučující se většinou spokojí s jednoslovnou odpovědí, prostor pro souvislý projev byl minimální.

Vědomosti a dovednosti žáků byly ve všech hodinách průběžně ověřovány. Všichni žáci byli v průběhu roku klasifikováni známkou. Žáci vzdělávaní podle individuálního vzdělávacího plánu byli na vysvědčení klasifikováni slovně pouze z několika předmětů, většinou v českém jazyce.

Průběh a výsledky vzdělávání v 1. – 3. ročníku základní školy v předmětech český jazyk a matematika a ve 3. – 5. ročníku specializovaných tříd v předmětech český jazyk a matematika mají celkově dobrou úroveň.

Český jazyk a matematika ve 4. a 5. ročníku

Všechny sledované hodiny byly pečlivě připravené a učivo navazovalo na předchozí látku. Ve čtvrtých třídách učivo vycházelo z deklarovaného vzdělávacího programu, v pátých třídách v českém jazyce však bylo probíráno učivo nad rámec osnov, a to se všemi žáky, přestože jsou ve třídách žáci s vývojovými poruchami učení, čímž docházelo k jejich přetěžování. Péče o žáky s vývojovými poruchami učení byla výrazně lepší ve čtvrtých třídách.

Výuka byla ve všech sledovaných hodinách názorná. Materiální podpora výuky byla větší v hodinách českého jazyka, kde vyučující kromě učebnic a připravené tabule používaly

určovací tabulky, jazykové příručky, kartičky, pracovní sešity a pracovní listy, nástěnné tabule a jedenkrát byla využita audionahrávka. V hodinách matematiky většinou k výuce postačily učebnice a připravené tabule. Jen výjimečně byly využity karty s čísly, manipulační pomůcky a kopírovaný materiál.

Hodiny měly tradiční stavbu a byly velmi dobře metodicky vedeny (upevňování potřebných algoritmů, systematický postup při výkladu nové látky). Z hlediska využití forem a metod práce však převažovala mnohdy neefektivní frontální práce s dominantním postavením učitele a samostatná práce bez možnosti kooperace. Jen v některých hodinách byla využita práce párová a skupinová, při kterých byly zadávány úkoly s možností pohybu žáků po třídě, což celkově zlepšilo psychohygienické podmínky vyučování. Do většiny hodin byly zařazeny relaxační chvíle. Nejslabším místem většiny hodin byla motivace žáků. Většinou se zaměřila na výkon a povzbuzení (např. zařazení soutěže), někde bylo využito povzbuzení a pochval. Interakce a komunikace byla ve všech hodinách bezproblémová, žáci respektovali pokyny učitelky a dodržovali dohodnutá pravidla. Většinou se dařilo zapojit do práce celou třídu, ale prostor pro vyjádření názoru žáků byl poskytnut jen někdy. V průběhu hodin byli žáci hodnoceni ústní pochvalou nebo pomocnou klasifikací. Práci žáků hodnotily většinou učitelky, jen při hodnocení skupinových činností bylo využito sebehodnocení a vzájemného hodnocení. Kontrolou žákovských knížek bylo zjištěno, že rodiče jsou o klasifikaci žáků informováni pravidelně.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech český jazyk a matematika jsou dobré.

Český jazyk, dějepis a občanská výchova na 2. stupni

Všechny sledované hodiny byly připravené. Konkrétně stanovené cíle hodin odpovídaly aktuálnímu stavu třídy a vycházely z osnov deklarovaného vzdělávacího programu. Učivo bylo (s výjimkou jedné hodiny) předáváno věcně správně.

Vyučování probíhalo v kmenových třídách, jejichž uspořádání bylo většinou pro výuku sledovaných předmětů málo podnětné. Učitelé si pomůcky do tříd donášeli, čímž bylo limitováno jejich množství a rozmanitost. Jen v některých hodinách byly využity jiné pomůcky než učebnice (cvičebnice z českého jazyka, mapa, dějepisné atlasy, videonahrávka, vlastnoručně připravené názorné přehledy). Sledované hodiny měly většinou tradiční stavbu (opakování, nové učivo, shrnutí), výrazně převládala frontální práce s dominantním postavením učitele a samostatná práce bez možnosti vzájemné kooperace. Jen v některých hodinách učitelé uplatnili práci párovou a ve skupinách nebo ve frontálních činnostech dokázali zapojit do práce celou třídu a hodinu vedli formou řízeného rozhovoru se žáky. Jedenkrát bylo vhodně využito videonahrávky a jedenkrát dramatizace. V těchto hodinách se dařila rovněž motivace žáků – bylo využito křížovek, mezipředmětových vztahů, vlastních zkušeností žáků a byl poskytnut prostor pro vyjádření jejich vlastního názoru. V ostatních hodinách se motivace uplatnila jen formou sdělení cíle hodiny a její organizace. Psychohygienu práce byla zajišťována především střídáním forem a metod práce. Interakce a komunikace byla (s výjimkou jedné hodiny, kde vyučující necitlivě vyžadovala osobní informace od žáků) oboustranně vstřícná a žáci respektovali dohodnutá pravidla. Jen v některých hodinách se však podařilo zapojit žáky do diskuse. Konkrétní a adresné hodnocení práce žáků bylo prováděno především v těch hodinách, kde byl větší podíl aktivní práce žáků, v ostatních hodinách bylo nekonkrétní a povšechné. V průběhu vyučování byli žáci hodnoceni především pochvalou. Kontrolou žákovských knížek bylo zjištěno, že rodiče jsou o výsledcích žáků ve sledovaných předmětech pravidelně informováni.

Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce, dějepise a občanské výchově jsou dobré.

Chemie, přírodopis, fyzika

V průběhu inspekce proběhly hospitace u všech šesti učitelů, kteří sledovaným předmětům vyučují. Plánování a příprava na výuku vychází z časových a tematických plánů, které jsou zpracovány v úzké vazbě na učebnice. Některé z plánů nejsou přizpůsobeny na podmínky třídy nebo hodinové dotace předmětu (např. VI. C – přírodopis). Rozvržení laboratorních prací není prováděno v návaznosti na probrané učivo (např. v některých třídách ve fyzice a přírodopisu). Důsledkem je stav, kdy v letošním školním roce nebyly dosud provedeny v některých třídách laboratorní práce z fyziky a přírodopisu. Bezprostřední příprava na vyučovací hodiny se u jednotlivých učitelů lišila v promyšlené struktuře a pestrosti metod a forem práce.

Většina sledovaných hodin měla klasickou strukturu s převahou málo efektivních frontálních metod a forem práce. Převažovalo dominantní postavení učitele, společná práce byla realizována verbálním předáváním učiva a diktovaným zápisem do sešitů nebo formou řízených rozhovorů, při kterých byli žáci pasivní. Výjimku tvořilo pouze několik hodin, ve kterých se objevila tvořivá práce žáků a problémové učení. Žáci vyvozovali nové učivo na základě pozorování a experimentu. Pouze v takto vedených hodinách časté střídání činností respektovalo psychohygienické zásady.

Sledované hodiny probíhaly nejen v pracovních fyziky, chemie a přírodopisu, ale také v kmenových třídách, kam si učitelé donášeli učební pomůcky. Ve všech předmětech žáci pracovali s učebnicemi a nakopírovaným materiálem. V hodinách fyziky učitelé používali modely kulových zrcadel, měřicí přístroje, magnety a soupravu pro mechaniku, předvedli několik demonstračních pokusů. Kromě dvou hodin přírodopisu bylo učivo prezentováno pomocí nástěnných obrazů, videonahrávky, přírodnin a multiplikátů hornin. Žáci efektivně pracovali s mikroskopy a odbornou literaturou. V hodinách chemie vyučující doplňovala výklad nového učiva ukázkami chemických látek a pokusy.

U většiny zhlédnutých hodin byla na počátku vyučování uplatněna vstupní motivace při seznámení s obsahem výuky. V několika hodinách se učitelé pokusili vyvolat zájem o probírané učivo pozitivním hodnocením, využitím zkušeností žáků a mezipředmětových vztahů. Velmi málo byly využívány pochvaly žáků a ocenění pokroku za úspěšné splnění úkolů.

S výjimkou jedné hodiny byla respektována stanovená pravidla komunikace mezi učitelem a žákem. Vzhledem k dominantnímu postavení učitele ve sledovaných hodinách se žáci výrazně do vyučovacího procesu nezapojovali a byli převážně pasivní. Nedostatečný důraz byl kladen na rozvoj komunikativních dovedností žáků. Učitelé nevyžadují po žácích souvislý ústní projev, spokojují se s jednoslovnými odpověďmi.

Zkoušení žáků bylo vedeno ústní i písemnou formou. Žákovské výkony vyučující hodnotili objektivně. Kontrolou žákovských knížek bylo zjištěno, že informovanost rodičů o prospěchu žáků je plně dostačující.

Závěry zhlédnutých hodin mnohdy postrádaly prvotní upevnění nového učiva a zpětnou vazbu o jeho pochopení. Většina vyučujících pouze formálně hodnotí práci žáků a nevytváří potřebný, zejména časový prostor pro vzájemné hodnocení či sebehodnocení žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech jsou dobré.

Matematika a zeměpis

Celkem bylo hospitováno 5 hodin zeměpisu a 6 hodin matematiky u všech vyučujících uvedených předmětů. Sledované hodiny měly přiměřené vyučovací cíle, které však v mnoha

případech nebyly konkretizovány v úvodu hodiny a rovnou bylo přistoupeno k opakování učiva, kontrole úkolu ap. Příprava vyučujících byla pečlivá, ale zaměřená především na obsah a využití pomůcek, málo na metody a formy práce.

Výuka byla vhodně podporována prací s učebnicemi, tabulkami, nástěnnými mapami, školními zeměpisnými atlasy i atlasy s informačními daty, tabelárními přehledy, kalkulačkami a drátěnými modely těles (s výjimkou jedné hodiny matematiky). Avšak někteří učitelé dávali často přednost vlastním připraveným příkladům, které žákům diktovali nebo stručně zapisovali na tabuli. Použitý byl i kopírovaný zaměstnávací materiál. Využité byly především profesionální pomůcky, ale bez didaktické techniky.

Při vyučování převažovala klasická stavba hodiny (opakování, výklad, procvičení, shrnutí) s převažující frontální prací a dominantním postavením učitele. Výklad byl doplňován odpověďmi žáků na otázky, které byly někdy problémového charakteru. V matematice byla stěžejní částí hodiny současná práce žáků na tabuli a do školního sešitu. Objevila se i párová a individuální samostatná práce s dopomocí učitele. Záznamem úlohy na tabuli byla vždy zajištěna zpětná vazba. Psychohygieně věnovali pedagogové menší pozornost, změna metod a forem práce byla realizována ve větších časových intervalech a docházelo k únavě žáků.

Velmi pěknou motivaci uplatňovali vyučující především v hodinách zeměpisu, kde aktualizovali učivo, uváděli zajímavosti, zadávali zajímavé úlohy a využívali znalostí žáků. V matematice se občas objevila negativní motivace, podceňována byla práce s chybou, kterou ihned opravoval sám učitel. Ačkoli byli žáci povzbuzováni, aktivováni známkou a poukazováním na praktické použití, nedařilo se je zapojit do práce ve všech hodinách.

Stanovená pravidla komunikace mezi učitelem a žákem byla respektována, v některých hodinách žáci velmi pěkně diskutovali nad zadaným problémem, vyvozovali vzorec, argumentovali a zdůvodňovali své názory. V jiných se spíše podřizovali, pasivně plnili zadané úkoly a jejich iniciativa byla učiteli odmítána. V průběhu výuky byly komunikativní dovednosti rozvíjeny používáním odborných termínů a prezentací referátů.

Ve zhlédnutých žákovských knížkách bylo přiměřené množství známek a rodiče jsou dostatečně informováni. Klasifikace žáků při individuálním zkoušení nebyla vždy zdůvodněna. Závěry hodin většinou nepostrádaly zhodnocení výkonu, ale často jen všeobecné i když byl zaznamenán úspěšný pokus o konkrétní hodnocení a sebehodnocení. Celkově bylo znát, že tato forma práce není ještě zažitá.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice a zeměpisu jsou dobré.

Tělesná výchova na 2. stupni

Při výuce tělesné výchovy jsou dodržovány učební osnovy. Používané časově-tematické plány uvádějí celky, které se v třídních knihách neobjevují a ani nekorespondují s uvedeným časem. Malá je hodinová dotace sportovní a rytmické gymnastiky, úpolů. Plánování učiva v VI. C, kde vyučují 2 učitelé je nesystematické. Přípravy na hodiny byly pečlivé a promyšlené. I když jsou prostorové podmínky školy vynikající, učí se tělesná výchova ve třídách VI.C a D, VII.C, VIII.C a IX.C koedukovaně. Dívky se pak v hodinách spíše přizpůsobují chlapeckému pojetí, což se týká náplně a tempa. Prvky podporující tělesný rozvoj dívek jsou zařazovány (dle zápisů v třídních knihách) sporadicky.

Vybavení a uspořádání učeben podněcuje vztah žáků k seberealizaci ve sportovních aktivitách. Pomůcky, náčiní a náradí je využíváno ve všech hodinách podle jejich obsahové náplně. Učitelé volili vhodné metody, aktivizovali žáky, plně využívali času, zařazovali prvky pro relaxaci žáků, kteří jsou nepřímo motivováni prostředím, silným motivem je rovněž účast v soutěžích a úspěch ve zvoleném sportu. V hodinách se u žáků objevuje ctižádnost,

soutěživost, snaha o co nejlepší výkon.

Komunikace a interakce mezi učiteli a žáky a mezi žáky navzájem byla velmi dobrá. V hodinách se neobjevovaly projevy nekázně. Žáci byli aktivní a snažili se plnit úkoly dle zadání.

Učitelé je povzbuzovali a v průběhu hodin upozorňovali na nedostatky. Důsledně oceňovali snahu a dobré výkony. V závěru hodin cílovou činnost vyhodnotili. Frekvence známek v tělesné výchově je nárazová. Od toho se odvíjí i slabá informovanost rodičů v průběhu pololetí prostřednictvím žákovských knížek.

I přes uvedené nedostatky v plánování a hodnocení TV hodnotí ČŠI úroveň výuky tělesné výchovy jako velmi dobrou.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Ředitel školy má pro žáky druhého stupně zpracovaný vlastní test ze všeobecných znalostí v předmětech dějepis a zeměpis. S vyučujícími provádí jeho zhodnocení na předmětových komisích. Pravidelná je účast žáků školy ve všech soutěžích a olympiádách. Největšího úspěchu dosáhli v krajském kole zeměpisné olympiády a v kopané, kde získali v letošním školním roce po 1. a 2. druhém místě.

Celkové hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy je dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Vzdělávání žáků s vývojovými poruchami učení

Ve škole je vzděláváno 90 žáků s diagnostikovanou vývojovou poruchou učení (dále VUP) na jejímž základě jsou tyto žáci integrováni a vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu (dále IVP). Pro žáky 3. – 5. ročníku jsou zřízeny specializované (speciální třídy) o počtu 12, v jedné třídě 13 žáků. Žáci, jejichž zákonní zástupci nesouhlasili se zařazením do specializované třídy, jsou integrováni ve třídě běžného typu.

Výuku ve specializovaných třídách zajišťují tři vyučující, které splňují podmínky odborné kvalifikace pro speciální školy. Ve třídách, kde jsou vyučováni integrovaní žáci, vyučují učitelé s odbornou kvalifikací pro 1. (2.) stupeň základní školy. Vyučující si rozšiřují svou odbornost prostřednictvím dalšího vzdělávání v oblasti práce se žáky s VPU a samostudiem odborné literatury.

Žáci jsou vybaveni potřebnými učebnicemi pro klasickou výuku, ale i speciálními učebnicemi a texty odpovídajícími potřebám žáků s VPU. Kromě textového materiálu jsou žáci vybaveni kompenzačními a manipulačními pomůckami, kterých však bylo ve sledovaných hodinách využíváno minimálně. Ve třídách je k dispozici dostatek názorných tabelárních pomůcek a přehledů učiva. Žáci ve specializovaných třídách mají k individuální potřebě na lavici k dispozici dyslektické a matematické tabulky.

Individuální vzdělávací plány zpracovávají vyučující dle metodického pokynu pedagogicko psychologické poradny. Při jeho zpracování vycházejí ze školou uplatňovaného učebního dokumentu a závěrů psychologického a speciálně pedagogického vyšetření žáka odborným pracovištěm (PPP, SPC, EDUKO). IVP jsou vypracovány na velmi dobré úrovni, obsahově je dodržena doporučená rámcová struktura IVP dle směrnice MŠMT č. j. 13 710/2001-24. Mnohdy se však vyučující soustřeďují spíše na postupné doučování nezvládnutého učiva než na provádění potřebné reedukace. Potřebná pozornost je věnována formě zadávaných úkolů a

způsobu hodnocení a klasifikace. V rámci IVP je zahrnut seznam nezbytných kompenzačních a učebních pomůcek

Jen ojediněle jsou stanoveny jasné formy a způsoby pro komunikaci mezi vyučujícími (zejména na 2. stupni ZŠ) a spoluprací s rodiči. S obsahem IVP a jeho pravidelným vyhodnocováním jsou všichni účastníci prokazatelným způsobem seznámeni.

Z výsledků pozorování hospitovaných hodin ve specializovaných třídách a třídách s integrovanými žáky vyplývá, že vyučující se snaží plnit především tematické plány, převažuje frontální výuka, individualizovaná práce s integrovanými žáky byla zaznamenána jen ojediněle.

Měsíční vyhodnocování úspěšnosti plnění IVP spočívá v popisu znalostí, dovedností a schopností daného žáka.

Žákům s VPU je poskytována speciálně pedagogická péče ve specializovaných třídách (dále ST), pro žáky zařazených do běžných tříd je organizován kroužek nápravy VPU a kroužek logopedie, žáci ve ST mají zařazen nepovinný předmět logopedie. Žákům 2. stupně vyučující poskytují dobrovolné individuální doučování dle potřeb jednotlivých žáků. Vzhledem k nízkému počtu žáků ve ST se daří tyto žáky úspěšně vzdělávat a mnohdy i jejich postižení vykompenzovat. Přesto je na 2. stupni ZŠ integrováno 42 žáků. Hlavním koordinátorem péče o žáky s VPU je zástupkyně ředitele školy pro 1. stupeň základní školy. Problematika výuky integrovaných žáků je projednávána v metodických sdružení (dále MS) 1., 2., 3., 4., 5. ročníků a MS specializovaných tříd.

Spolupráce školy s poradenskými pracovišti je na velmi dobré úrovni. Zejména pracovníci EDUKO navštěvují školu při pedagogických radách a seznamují učitele s novinkami v oblasti speciálně pedagogické péče o žáky. Spolupracují v rámci projektů pro žáky z nepodnětného prostředí. PPP poradna poskytuje vyučujícím dle předběžné domluvy individuální konzultace, podílí se na spolupráci s rodiči v rámci integrace žáků.

- V souvislosti se zaměřením učebního plánu na tělesnou výchovu je škola organizátorem mnoha sportovních soutěží na oblastní i okresní úrovni.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí MŠMT o změně zařazení ze dne 29. 9. 2004 s účinností od 1. 1. 2003, č.j.26492/04-21
2. Zřizovací listina ze dne 27. 9. 2002 včetně Dodatku ze dne 31. 1. 2003 č.j. 37/03 s účinností od 1. 1. 2003
3. Vzdělávací program Základní škola č.j. 16 847/96-2 včetně Úprav a doplňků č.j. 25 018/98-22 a Modelového učebního plánu pro třídy s rozšířenou výukou tělesné výchovy č.j. 29 738/96-22-50
4. Pracovní a organizační řád školy z 3. 9. 2001
5. Provozní řád školy
6. Rozvrhy hodin platné ve školním roce 2004/2005 včetně rozpisu přestávek
7. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2003/2004
8. Hospitační zápisy
9. Minimální program protidrogové prevence pro školní rok 2004/2005
10. Hodnocení minimálního programu protidrogové prevence za školní rok 2003/2004
11. Kritéria nenárokových složek platu

12. Rámcový plán DVPP na školní rok 2004/2005
13. Směrnice ke vnitřní kontrole
14. Třídni knihy všech tříd ve školním roce 2004/2005
15. Třídni knihy všech 1. – 3. ročníků, IV. D, V. A, B, C, D, IX. A, C, ve školním roce 2003/2004, VI. A, C školního roku 2000/2001, VII. A, C školního roku 2001/2002 a VIII. A, C školního roku 2002/2003
16. Individuální vzdělávací plány všech integrovaných žáků
17. Vyšetření pedagogicko-psychologickou poradnou, speciálně pedagogickým centrem a EDUKO všech integrovaných žáků
18. Zápisy metodických sdružení 1., 2., 3., 4. a 5. ročníků, specializovaných tříd
19. Zápisy předmětových komisí všech sledovaných předmětů
20. Zápisy z jednání pedagogické rady ve školním roce 2003/2004 a 2004/2005
21. Žákovské knížky žáků hospitovaných tříd (1., 2., 3. ročníků a IV.D, V.D) a namátkově vybrané v ostatních třídách
22. Namátkově vybrané sešity žáků hospitovaných tříd (diktáty, český jazyk školní, český jazyk domácí)
23. Zápisy z laboratorních prací z chemie VIII. A, B, C, IX. A, B, C a laboratorní práce z přírodopisu VII.A, B, VIII. A, B a IX. A, B školního roku 2004/2005
24. Zápisy z laboratorních prací z fyziky VIII. A, C školního roku 2002/2003

ZÁVĚR

Z hlediska vzdělání pedagogických pracovníků jsou personální podmínky velmi dobré, neboť na škole je téměř 89% odborná kvalifikovanost. Organizace chodu školy je funkční včetně delegování pravomocí. Ne vždy se daří realizace ukládaných opatření po kontrolní činnosti.

Společným rysem sledovaných hodin byla frontální práce s dominantním postavením učitele, který poskytoval malý prostor pro činnostní učení a vyjadřování vlastních názorů žáků. Především ve specializovaných třídách nebyly zcela respektovány jejich individuální zvláštnosti. Stanovená pravidla komunikace mezi učitelem a žákem byla dodržována. Lepších výsledků dosáhli žáci v tělesné výchově na druhém stupni.

Pozitivně lze hodnotit začlenění rozmanitých i speciálních pomůcek do výuky a jejich efektivní využití, informovanost rodičů o výsledcích vzdělávání (kromě tělesné výchovy, kde je klasifikace nárazová) a realizaci 47 zájmových kroužků v rámci prevence sociálně-patologických jevů..

Celkové prostorové zázemí je vynikající pro tělesnou výchovu.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Alena Dlouhá	Dlouhá v.r.....
Člen týmu	Mgr. Hana Podešvová	Podešvová v.r.....
Člen týmu	Mgr. Milan Popule	Popule v.r.....
Člen týmu	Mgr. Renata Schejbalová	Schejbalová v.r.....
Člen týmu	PaedDr. Josef Sušanka	Sušanka v.r.....
Člen týmu	Alena Pospíšilová	Pospíšilová v.r.....
Člen týmu	Jana Sejvalová	Sejvalová v.r.....

V Lounech dne 31. 5. 2005.....

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Poděbradova 634, 440 01 Louny. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitele školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: .6. června 2005.....

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Ing. Zdeněk Němec

Němec v.r.....

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel Městský úřad, nám. Svobody 1, 438 01 Žatec	21. červen 2005	f3-1136/05-5225
Školská rada Mgr. Josef Vostrý, Mládežnická 2739, 438 01 Žatec	21. červen 2005	f3-1137/05-5225

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.